

Van straatvechter naar nieuwe melker

Door hard werken, veel lef en doorzettingsvermogen bouwden Kees en Astrid Groeneveld in 32 jaar tijd een imposant bedrijf op met melkgeiten op twee locaties, een vleesveebedrijf en zorgboerderij De Lingehof. Alsof dat nog niet genoeg was, kwamen er dit jaar nog 130 melkkoeien bij.

TEKST TIJMEN VAN ZESSEN EXTRA FOTO'S WWW.VEETEELT.NL

Geen achtergrond in de landbouw, geen paplepel om te proeven van het boerenambacht. Wel van jongs af aan de droom om ooit zelf te boeren. Kees (65) en Astrid (62) Groeneveld werkten beiden in de zorg toen ze in 1992 hun luxe woning in Kedichem verkochten. Het pas getrouwde stel had zeven jaar aan de dijkwoning geklust toen ze besloten het in te ruilen voor een caravan en vier hectare landbouwgrond in Rhenoy.

'De caravan zag zwart van de vliegen en had geen wc', zegt Astrid, die ook de klapstoeltjes in de keuken nog scherp voor zich ziet. Stalruimte was er wel. 'Er stond een schuur voor 120 rosékalveren en een oude stal voor 300 geiten. Met een melkput kleiner dan onze keukentafel', blikt Kees terug op de sobere start van het bedrijf. Hij was 36 jaar en nam ontslag als manager in het Beatrixziekenhuis in Gorinchem. Het was een definitief

BEDRIJFSPROFIEL

naam	Kees en Astrid Groeneveld, Willem en Bianca Groeneveld (melkvee) en Jobke en Martijn Blaauw (zorgboerderij)
aantal koeien	130
aantal stuks jongvee	100
productie	12.680 kg melk, 4,07% vet en 3,52% eiwit (voorspelde 305 dagenproductie laatste mpr)
grondgebruik	150 ha, waarvan 30 ha mais, 5 ha voerbieten en de rest gras
aantal geiten	3000

Rhenoy

afscheid van een zeker bestaan – ook voor hun vier jonge kinderen – en de start van een ongewisse toekomst. Kees noemt het een ‘roer-om-moment’ en waagde de sprong. Wilde zichzelf later niet verwijten: had ik het toen maar gedaan.

Zo arm als een kerkrat

Het contrast met de jaren die kwamen, kan bijna niet groter. In het begin ging alles mis. De geiten – die overal vandaan kwamen – werden ziek van een besmettelijke bacterie (houw). De dieren raakten blind en de melkproductie liep fors terug. Kees zelf werd ziek, waardoor Astrid met een briefje in haar hand de geiten moest melken en de rosékalveren moest voeren. ‘Allemaal met de hand. Ik heb wat staan scheppen in die mais. Als je de laatste hokken had gevoerd, was het voer vooraan alweer op.’ Tot overmaat van ramp ging de melkafnemer ook nog failliet. ‘Ik zie mezelf nog zitten naast dat mandje rekeningen dat steeds voller raakte. Dat was echt erg, je voelt je zo arm als een kerkrat’, herinnert Astrid zich. Kees knikt en zegt dan: ‘Als je in het diepe springt, dan moet je zwemmen. Ik had mezelf beloofd niet terug te gaan naar het ziekenhuis, ik ben een straatvechter.’

Kees verhuurde zichzelf als machinist op een mobiele kraan, Astrid werkte nog als oproepkracht in de zorg.

Maar de stap om zelf biologische geitenkaas te produceren bleek hun redding. De nichemarkt was lucratief. In het begin waren dat harde kazen, die Kees kon maken door ’s nachts een kaasmakerij van een collega-boer te huren. ‘Astrid molk en ik reed drie keer op een nacht bussen melk naar Hoornaar, het waren jaren met weinig slaap.’

Later experimenteerde Kees met zachte verse kaas verpakt als een worstje. Gewoon in de keuken met een oude worstenmachine. Dat bleek een schot in de roos: Astrid zou er in 25 jaar miljoenen maken en er zat een flinke marge op. Voor één kilo kaas was maar 3,5 liter melk nodig. ‘De eerste partij verkocht ik aan een Amsterdamse marktkoopman. Hij belde me korte tijd later: “Joh, wat is dit voor waardeloze rotzooi.” En het was even stil. “Dat spul is niet aan te slepen”.’ Later nam een groot-handel het populaire product af. Kees: ‘Die kwam er zelf om vragen. Ik zei: je kunt het verkopen, maar dan koop je mijn volledige assortiment. En zo ging het.’

Pionieren als zorgboerderij

Het bedrijf groeide, investeerde in een kaasmakerij en kon daar best wat hulp bij gebruiken. Kees en Astrid liepen al langer met het idee om zorg en landbouw te combineren en via hun netwerk in de zorg kwamen er jongens met een zorgvraag op het erf. Dat was in de

▲
Op de foto van links naar rechts: Bianca en Willem en Astrid en Kees Groeneveld

Links: Groeneveld heeft op twee locaties geiten

Rechts: De woonzorgverblijven van De Lingehof
▼

Links: de koeien liggen in diepstrooiselboxen met een mengsel van kalk-stro-water

Rechts: de oude melkstal werd vervangen door twee melkrobots

jaren negentig nieuw, er waren geen vergoedingen, alles was pionieren. In 2015 volgde een professionaliserings-slag. Er werden woonzorgverblijven gebouwd voor vijftien permanente bewoners. Daarnaast komen er op De Lingehof, zoals de zorgboerderij heet, dagelijks 25 cliënten voor dagbesteding. Dochter Jobke en schoonzoon Martijn Blaauw runnen de zorgboerderij inmiddels samen met twaalf personeelsleden. De Lingehof is gevestigd op een nieuwe locatie, die in 2013 werd aangekocht om de geitentak met 1500 dieren uit te breiden. In totaal melkt Groeneveld nu op twee locaties 3000 geiten met een gemiddelde productie van ongeveer 1300 kilo melk per geit per jaar. Zoon Willem is de bedrijfsleider en beoogd opvolger. Drie Poolse medewerkers nemen het melken op zich. Een andere Poolse medewerker is dagelijks fulltime bezig met het gemengd voeren van de geiten en sinds kort ook 130 koeien.

Groeneveld kocht in november vorig jaar het melkveebedrijf van zijn buurman. In eerste instantie om er Belgisch blauwe vaarzen te mesten, zoals dat al gebeurt op een locatie in Enspijk. Vleesvee is een efficiënte manier om restvoer van de geiten tot waarde te brengen. Maar diverse bezoekers overtuigden Kees ervan om de moderne ligboxenstal te behouden voor melkkoeien. Zoon Willem en schoondochter Bianca zagen het ook helemaal zitten en Willem is samen met zijn vrouw Bianca verantwoordelijk voor de dagelijkse bedrijfsvoering. De oude melkstal werd vervangen door twee robots, een Juno schuift het voer aan, de voergang is gecoat en een week voor de startdatum zijn er ventilatoren opgehangen.

Bij koeien meer knowhow

Op 25 juni dit jaar kwamen de koeien. Groeneveld kocht een groot deel van de hoogproductieve veestapel van John Verhoeven uit Liessel. Samen met Corné van de Ven van CRV zocht hij de dieren uit. 'De kwaliteit van de veestapel was hoog, maar John gebruikte alleen proefstieren. Er was daardoor wel enige spreiding in met name exterieur. Wij selecteerden tot er een uniforme veestapel overbleef.'

Groeneveld is content met de begeleiding door Lely,

ForFarmers en CRV. 'Er is bij de koeien heel veel know-how. Qua kennis is de rundveehouderij veel verder doorontwikkeld dan de geitensector, dan gaan we als nieuwe melker niet zelf het wiel uitvinden.' Groeneveld maakt gebruik van Fokkerijadvies achter de koe en het StierAdviesProgramma (SAP) van CRV en kiest als fokdoel duurzaam allround en hogere gehalten. De koeien moeten geleidelijk aan meer gras gaan verwerken. Op het inseminatielijstje staan stieren als Japan rf, Vineyard, Eloy rf, Resistor, Perfect, Drone, Appetizer rf, Sakarun rf en Stormer.

De melkveehouder is tevreden over de eerste resultaten met de koeien. De overgang was vlekkeloos, mede dankzij de deskundige adviezen van John Verhoeven. Aan robotmelken waren de koeien al gewend, waardoor er na anderhalve dag nauwelijks koeien waren om op te halen. Er waren geen problemen met afkalven, weinig mastitis – Groeneveld werkt met een mengsel van kalkstro-water in de diepstrooiselboxen – en de koeien worden tot dusver allemaal drachtig. De melkproductie lag bij de laatste mpr op 35,5 kilo melk per koe per dag met 4,07% vet en 3,52% eiwit. 'De productie is wel iets gezakt, maar wij voeren meer gras en ook bij ons in de stal heeft blauwtong zijn tol geëist.'

Koeien managen appeltje-eitje

Gevraagd naar wat er wezenlijk anders is aan koeien managen dan aan geiten, antwoordt Groeneveld resoluut: 'Koeien zijn easy going. Vergeleken met een geit is koeien managen appeltje-eitje. Een geit kan niks hebben. Eén schimmeltje in de kuil en in een mum van tijd vallen er geiten om door listeria. Een collega zei me wel eens: "Een geit is altijd bezig met doodgaan. Als boer is het jouw taak dat te voorkomen."'

Koeien zijn dus minder stressgevoelig, minder arbeidsintensief en de aantallen zijn vaak overzichtelijk. Het maakt nogal een verschil of je 130 koeien melkt of meer dan 3000 geiten. De ervaring met geiten brengt de nieuwe melker dankzij die stressgevoeligheid wel een voordeel. Hij is gewend aan heel precies werken. De kwaliteit van het voer moet zeker voor de geiten perfect zijn. Vandaar

Kalveriglo's binnen of buiten?

Als nieuwe melker heb je veel keuzes te maken. Of je bijvoorbeeld direct ook jongvee aanschaft, of liever melkvarzen aankoopt zo lang er nog geen eigen aanwas is. Kees en Willem Groeneveld kozen ervoor om direct honderd pinken te kopen uit de veestapel van het bedrijf waar ze ook de koeien kochten. Ze staan de komende maanden nog op het bedrijf van de oude eigenaar. Eerst willen vader en zoon de oude ligboxenstal op het

koeienbedrijf renoveren. Een deel van de nieuwe boxen is inmiddels geplaatst, de werkzaamheden zijn in volle gang. Nog zo'n keuze: hoe huisvest je de jongste kalveren? In Iglo's buiten of toch liever binnen? Groeneveld oriënteerde zich intensief. 'Er wordt wisselend over gedacht, maar de diverse handelaren die we ernaar vroegen, pleitten allemaal voor buiten. Hun klanten hadden daarmee de beste resultaten.'

de forse investering in een automatisch kuilafdeksysteem. Het streven is om de kuil zo snel mogelijk dicht te hebben bij een drogestofgehalte van zo'n 40 procent. Om alert te kunnen werken is het bedrijf volledig zelf gemechaniseerd. 'Als je goed wilt draaien, moeten de technische resultaten maximaal zijn. Dat begint bij goed voer.' De uitdaging ligt voor Groeneveld nog bij weidegang. De koeien uit Liessel waren dat niet gewend en Groeneveld streeft ook naar maximaal resultaat. 'Je bedrijfsresultaat wordt uiteindelijk vooral bepaald door hoeveelheid melk maal prijs. De prijs voor weidemelk moet dus voldoende hoog zijn om eventueel melkverlies door weidegang op te vangen. Maar we vinden het ook mooi om te weiden. Volgend seizoen gaan de koeien naar buiten.'

Vertrouwen in de zuivelmarkt

Nog even terug naar de keus voor koeien. Die lag als gezegd voor de hand vanwege de stal. Maar ook omdat Kees diep in zijn hart er altijd al van droomde om koeien te melken. Bovendien gelooft hij in de sector. 'Op macro-niveau stijgt de zuivelconsumptie en daalt de productie. Op dit moment is er zelfs een melktekort. Ik ben ervan overtuigd dat de melkveehouderij zich, ondanks de taaie

periode nu, op korte termijn gunstig zal ontwikkelen. Ook verwacht ik in de nabije toekomst voedselschaarste in Europa.'

Een vierde en laatste argument voor het kiezen voor melkkoeien is nog meer spreiding van bedrijfsrisico's. Naast het inkomen uit de geiten, het vleesvee en de zorg is er nu ook inkomen uit de melkkoeientak. Strategisch verstandig, al heeft Groeneveld de spannendste jaren wel achter de rug. Wat is terugkijkend nu bepalend geweest voor de jaren die welvaart brachten? 'Het moment waarop wijzelf kaas zijn gaan maken en een eigen kaasje hebben ontwikkeld, is voor ons het omslagpunt geweest. Het vliegwiel is toen gaan draaien. Kansen zien en kansen durven benutten is denk ik het belangrijkste om vooruit te komen', zegt Kees. Bang om geld te lenen bij de bank was hij nooit. 'Voor mij is geld geen doel, maar een bedrijfsmiddel. Soms vragen mensen ons wel eens of we de loterij hebben gewonnen of een grote erfenis hebben gehad', zegt Kees lachend. 'Was dat maar waar, we hebben alles letterlijk uit de grond moeten trekken. Maar het is zeker niet allemaal onze eigen verdienste. We geloven in de besturende hand van onze God en weten dat we door Hem erg gezegend zijn.'

Links: de dagbesteding op De Linge Hof

Midden: een Juno schuift het voer aan

Rechts: een week voor de opstart werden er nog ventilatoren opgehangen

Middag

